

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ♦ kształtowanie właściwego obrazu Boga;
- ♦ pogłębienie rozumienia przymiotów Boga.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ♦ na podstawie wiedzy osobistej określa cechy dobrego sędziego i odnosi je do Boga jako sędziego;
- ♦ na podstawie fragmentów *Katechizmu Kościoła Katolickiego* definiuje pojęcia: „sąd szczegółowy”, „niebo”, „czyściec”, „piekło”, „paruzja”, „zmartwychwstanie sprawiedliwych i niesprawiedliwych”, „sąd ostateczny”;
- ♦ po analizie tekstu interpretuje biblijne opisy sądu ostatecznego;
- ♦ wykorzystując treści z podręcznika, podaje życiorys św. Faustyny;
- ♦ swoimi słowami charakteryzuje najważniejsze przesłanie orędzia o Bożym Miłosierdziu.

Wartości

- ♦ otwartość na Boże miłosierdzie;
- ♦ odkrywanie eschatologicznego kontekstu życia człowieka.

Propozycja realizacji

Pierwsza jednostka lekcyjna

Wprowadzenie

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel tworzy sześć grup i prosi, aby członkowie każdej z nich wypisali cechy, które powinien mieć sędzia rozstrzygający ważne sprawy sądowe. Następnie rozdaje kartony i markery oraz określa czas na wykonanie zadania. Grupy po wykonaniu zadania prezentują efekty swojej pracy. Nauczyciel eksponuje wypowiedzi grup w widocznym miejscu.

Podsumowanie: nauczyciel podkreśla to, co w pracach grup jest trafnym i wartościowym spostrzeżeniem. Rozwija i uzupełnia myśli uczniów o następujące konkluzje:

- każdy z nas chciałby być sądzony przez sędziów prawych, uczciwych, niezależnych, nieprzekupnych, sprawiedliwych, roztropnych i dostrzegających szerszy kontekst;
- mamy głęboko w swoich sercach wypisane te wartości i nic dziwnego, że pragniemy tak być traktowani – wtedy czujemy, że nikt nie narusza naszej godności;
- teologia katolicka podpowiada nam, że wymienione wartości są nam tak bliskie, ponieważ jesteśmy stworzeni na obraz i podobieństwo Boże – Bóg jest ostatecznie ich źródłem i pełnią.

Rozwinięcie tematu

Metoda – gadające kartki. Nauczyciel mówi, że warto zestawić przymioty sędziego, które grupy wypracowały w pierwszej części lekcji, z przymiotami Boga, o których mówią Pismo Święte i Tradycja Kościoła. Informuje, że uczniowie pracują nadal w tych samych zespołach w następujący sposób:

- przedstawiciel grupy podchodzi do tablicy lub ściany, na których zostały wywieszane kartki z opisami różnych przymiotów Boga (załącznik 1), i wybiera dowolną z nich;
- grupy zapoznają się z wybranym opisem i próbują wskazać, jaki przymiot Boga został tu scharakteryzowany;
- następnie zapisują swój pomysł na oddzielnej kartce;
- przedstawiciel grupy odnosi tekst na miejsce, przykleja pod nim kartkę z pomysłem grupy i bierze kolejny tekst;
- każda z grupy ma odnieść się do trzech opisów.

Nauczyciel prezentuje opisy, rozdaje grupom kartki i markery oraz określa czas na wykonanie zadania. Po wykonaniu zadania przedstawiciele grup wskazują, do których opisów się odwoływali, i odczytują swoje propozycje.

Podsumowanie: nauczyciel odnosi się do pomysłów uczniów, wskazując przymioty Boga, które zostały przez grupy dobrze nazwane, i korygując błędne. Prosi następnie, aby uczniowie porównali przymioty z list, które tworzyli na początku zajęć, z przymiotami, które analizowali w grupach, i wskazali podobieństwa między nimi. Nauczyciel zachęca do refleksji, stawiając pytania:

- Które z tych przymiotów są zgodne z waszymi oczekiwaniami co do przymiotów sędziego?
- Czy to dobrze, że TAKI Bóg, będzie dokonywał osądu każdego z nas?

Notatka

Bóg (i tylko Bóg) może być „sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze”, dlatego że jednocześnie jest:

- wszechwiedzący (zna wszystkie uwarunkowania naszych decyzji, wyborów i czynów);
- prawdomówny (mówi i osądza zgodnie z tym, jak jest);
- święty (nieskończenie doskonały);
- dobry (źródło wszelkiego dobra, nie pragnie i nie czyni zła);
- wolny (nie podlega wpływom i uwarunkowaniom);
- wierny (nie pozostawia swoich stworzeń bez pomocy i w niewoli grzechu);
- miłosierny (odsuwa karę, dając czas na nawrócenie).

Druga jednostka lekcyjna

Metoda – okienko informacyjne. Nauczyciel prosi, aby uczniowie utworzyli siedem grup i uzupełnili przypisane każdej grupie okienko informacyjne (załącznik 2). Grupy mogą wyszukiwać informacje w internecie za pomocą telefonów komórkowych.

Nauczyciel rozdaje grupom formularze z okienkami informacyjnymi oraz określa czas na wykonanie zadania. Grupy po wykonaniu zadania prezentują efekty swojej pracy. Nauczyciel eksponuje w widocznym miejscu uzupełnione przez grupy formularze.

Podsumowanie: nauczyciel podkreśla to, co w pracach grup jest trafnym i wartościowym spostrzeżeniem. Rozwija i uzupełnia myśli uczniów o następujące konkluzje (warto wyświetlić je na slajdzie lub wydrukować na kartkach i dokleić pod formularzami wypełnionymi przez grupy):

- sąd szczegółowy – dokonuje się po śmierci człowieka, polega na porównaniu życia człowieka do życia Chrystusa: czy byliśmy jak Jezus posłuszni Ojcu i miłujący; po tym sądzie dokonuje się albo oczyszczenie, albo bezpośrednie wejście do nieba, albo bezpośrednie potępienie na wieki;
- czyściec – pozwala uzyskać świętość (doskonałość w miłości) konieczną do wejścia do nieba; Biblia nie mówi o nim wprost, ale wiele tekstów ST i NT wskazuje pośrednio na jego istnienie; można pomóc duszom czyścicowym modlitwą, postem i uczynkami miłosierdzia;
- niebo – poznanie Boga „takim, jakim jest” i pełne z Nim zjednoczenie, wspólnota z Maryją, aniołami i świętymi, spełnienie najgłębszych dążeń i pragnień człowieka oraz stan najwyższego i ostatecznego szczęścia; niebo przekracza możliwości naszego zrozumienia i wyobrażenia;
- piekło – stan ostatecznego samowykluczenia z jedności z Bogiem; Bóg nie przeznaczają nikogo do piekła, jest ono konsekwencją dobrowolnego

odwrócenia się od Boga i odrzucenia Jego miłosierdzia; kara piekła polega na wiecznym oddzieleniu od Boga, który jest źródłem życia i szczęścia;

- zmartwychwstanie sprawiedliwych i niesprawiedliwych – powstanie z grobu wszystkich umarłych: tych, których dusze były w niebie, i tych, których dusze były w piekle, znak powtórnego przyjścia Jezusa;
- paruzja – powtórne przyjście Chrystusa, początek sądu ostatecznego; jedynie Ojciec zna dzień i godzinę powtórnego przyjścia Syna i sądu ostatecznego;
- sąd ostateczny – ostateczne ujawnienie prawdy o relacji każdego człowieka z Bogiem oraz konsekwencjach poszczególnych czynów człowieka, ostateczne odkrycie Bożych zamysłów, ostateczny triumf sprawiedliwości i miłości Boga.

Zakończenie

Druga główna prawda wiary uczy nas, że „Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze”. Tym sprawiedliwym Sędzią jest miłosierny Ojciec. Sprawiedliwość i miłosierdzie Boże to nie dwie wykluczające się, lecz uzupełniające, cechy Boga. Czas życia człowieka na ziemi, to czas Bożego miłosierdzia. Czas po śmierci, to czas na sprawiedliwy sąd Boży. To, czy skorzystasz z możliwości nawrócenia i przyjmiesz Boże miłosierdzie, jest tylko twoją decyzją.

Notatka

Nauczyciel prosi, aby uczniowie podeszli do tablicy i zrobili zdjęcia poszczególnych formularzy lub plansz przyklejonych przez nauczyciela. Następnie na ich podstawie samodzielnie opracowują notatkę, charakteryzując wszystkie omawiane pojęcia.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ język polski / historia sztuki – przykłady postawy miłosierdzia w literaturze i sztuce; koniec świata i apokaliptyka w literaturze i sztuce;
- ◆ historia – życie i dzieło św. Faustyny osadzone w historii Polski.